יום **ג'**, **כ"ה** ב**תשרי** תשס"ג (**1** ב**אוקטובר**)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

"...ואהבת לרעך כמוך, אני ה'." [ויקרא י"ט 18]
אתמול הוזכרו ארבעת אפיקי פעולת המאבק של ההנהלה הציונית מול המנדאט הבריטי, אחרי מלה"ע ה-II. לא הוזכר האפיק החמישי, שהוא כה חיוני להמשך קיום העם היהודי. זהו פעולת ה"דע את עצמך", הנחוצה לצורך חוסן פנימי. בפסוק הנ"ל, הדגש בדרך כלל על המילה השניה – לרעך. כמה אנחנו נוטים לזלזל במילה הבאה אחריה – כמוך. אם אין אנחנו יודעים לאהוב את עצמנו, איך נוכל לדעת מה זה אהבה, שאנחנו מצווים להניקה לזולת – בהיותו יהודי או לא-יהודי. מלמדנו הלל: "**אם אין אני לי מי לי, וכשאני לעצמי מה אני, ואם לא עכשיו אימתי?**" [אבות א' י"ד] מכאן למדים שאין אנחנו צריכים להסתפק רק בסיפוק הצרכים שלנו הפרטיים אלא 'לצאת' מעצמנו ולעזור לזולת. אך חשוב לשים לב לסדר הדברים – קודם כל תדאג לעצמך. אם אינך יודע לתת לעצמך מה שהנך זקוק לו, איך תדע לתת לשכן...?
את הדאגה לעצמך אפשר לפרש גם כדאגה קודם לעמך, לפני לעמים אחרים.
יש שעושים זאת ע"י לימוד תורה, ויש שעושים זאת ע"י גמילות חסדים.

אין הרבה שעושים זאת כמו **ר' לוי יצחק מברדיצ'ב** שהיום, **כ"ה ב<u>תשרי</u>**, הוא יום פטירתו בשנת תק"ע (5570 – 1809). יסוד חשוב בתורתו של ר' לוי יצחק הוא אהבת ישראל והיה לסניגורם הגדול. "אין שום אחד רשאי לומר על ישראל שום דבר רע, רק ללמד עליו זכות", ורק מי ש"מספר תמיד בצדקת ישראל... ראוי להיות מנהיג על ישראל." [מתוך ספרו "קדושת לוי"] הוא הטיף לעבודת ה' בשמחה, בהתלהבות ובדבקות. היה קרוב אל העם ועשה נפשות לחסידות. בתפילתו הוא שילב שיחות עם הבורא, בשפה המדוברת, ולא נמנע מלהשמיע באוזניו דברי תוכחה ותרעומת. הוא הדגיש בלימודו כי השפעת הבורא אינה נפסקת לעולם, ובכל רגע הוא משפיע שפע לברואיו ולכל העולמות. וכך היה אומר: בכל יום אנו אומרים בתפילת שחרית (ביחס לה' יתברך): "...יוצר אור ובורא חושך..." – בלשון הווה; ואיננו אומרים: "יצר אור וברא חושך" – בלשון עבר. וכל-כך למה? כיוון שתהליכי הבריאה והיצירה נמשכים בהתמדה, ולא נפסקים אפילו לשעה אחת מימי מעשה בראשית ועד היום הזה. הוא שאנו אומרים בברכת קריאת-שמע בשחרית: "...המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית." כשנפוליאון פלש לרוסיה היה ר' לוי יצחק ממתנגדיו, כי חשש מן ההשפעה של תרבות צרפת.
[אנציקלופדיה לבית ישראל]

בהקשר זה... לקראת חג הסוכות, למדנו על הקרבת 70 הפרות לכפר על 70 אומות העולם. [שבעים פרים אלה שמקריבים בימי החג – כנגד מי? כנגד שבעים אומות העולם הראשונות ...ו**ישראל מקריבים בעדם לכפרה עליהם ולתפילה ולרצון על שלומם וטובם.**] בע"ה, נלמד כתוספת לדף בימים הבאים הלכות **"בין ישראל לעמים"**, שיעזרו לברר לנו דברים אודות התנהגותנו כלפי עצמנו והן כלפי עמים אחרים.
"בעיה מיוחדת במינה היא דיני יחסים עם נכרי. וכאן הסיבוכים מרובים, ולכאורה מרובות הסתירות, שנשנו בנידון זה. ..." [הלכה לעם]

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי**

יום נעים ושמח, בציפיה לישועה!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל